Serghei Neceaev

Catehismul revoluţionarului

Le Catéchisme du révolutionnaire
1869

d
black cat

Cuprins

Atitudinea revoluţionarului faţă de el însuşi

Atitudinea revoluţionarului faţă de camarazii săi

Atitudinea revoluţionarului faţă de societate

Atitudinea confreriei faţă de popor

- întoarcere la Cuprins

Atitudinea revoluţionarului faţă de el însuşi

1. Revoluţionarul e un om condamnat dinainte: el nu are nici interese personale, nici afaceri, nici sentimente sau ataşamente, nici proprietate, nici măcar nume. Totul în el este absorbit de un singur interes, o singură gândire, o singură pasiune - Revoluţia.

2. În adâncul lui, nu doar prin vorbe ci şi în practică, el a rupt orice legătură cu ordinea publică şi cu lumea civilizată, cu orice lege, orice convenţie şi condiţie acceptată, şi de asemenea cu orice morală. Cât priveşte această lume civilizată, el este duşmanul ei implacabil, şi dacă totuşi continuă să trăiască în ea este numai pentru a o distruge în întregime.

3. Revoluţionarul dispreţuieşte orice doctrinarism, a renunţat la ştiinţa pacifistă, pe care o lasă pe seama generaţiilor viitoare. El nu cunoaşte decât o singură ştiinţă - cea a distrugerii. Pentru acest scop şi numai pentru el studiază mecanica, fizica, poate medicina, numai în acest scop studiază zi şi noapte ştiinţa vie a oamenilor, a caracterelor, a situaţiilor, şi toate modalităţile ordinii sociale aşa cum există ea în diferitele clase ale umanităţii. Cât despre scopul său, nu-l are decât pe acesta: distrugerea cea mai rapidă şi mai sigură a acestei ordini abjecte.

4. El dispreţuieşte opinia publică. Dispreţuieşte şi urăşte în toate formele şi manifestările ei moralitatea socială actuală. În ochii lui nu este moral decât ceea ce contribuie la triumful Revoluţiei; tot ce-l împiedică este imoral.

5. Revoluţionarul este un om condamnat dinainte. Implacabil faţă de Stat şi faţă de tot ce reprezintă societatea, el nu trebuie să se aştepte la nici un fel de milă din partea acestei societăţi. Între ea şi el se desfăşoară un război neîncetat fără reconciliere posibilă, un război deschis sau secret, însă dus până la moarte.

Trebuie să fie în fiecare zi pregătit să moară. Trebuie să se obişnuiască să suporte torturile.

6. Sever cu el însuşi, trebuie să fie aşa şi cu ceilalţi. Orice sentiment tandru şi moleşitor de paternitate, de prietenie, de dragoste, de recunoştinţă şi chiar de onoare trebuie înăbuşit în el de o unică şi rece pasiune, cea revoluţionară. Pentru el nu există decât o singură voluptate, o singură consolare, recompensă sau satisfacţie - succesul Revoluţiei. Zi şi noapte, el nu trebuie să aibă decât un gând, un scop - distrugerea cea mai implacabilă. Lucrând cu răceală şi fără odihnă pentru ţelul acesta, el trebuie să fie gata să piară el însuşi, şi să facă să piară de mâna lui tot ce împiedică această împlinire.

7. Caracterul adevăratului revoluţionar exclude orice romantism, orice sensibilitate, orice entuziasm sau elan. El exclude chiar ura şi răzbunarea personală. Pasiunea revoluţionară devenind de acum a doua sa natură, el trebuie să se sprijine pe calculul cel mai rece. Peste tot şi întotdeauna, trebuie să întrupeze nu ceea ce-l îndeamnă să facă sentimentele lui personale, ci ceea ce-i prescrie interesul revoluţiei.

- întoarcere la Cuprins

- întoarcere la Cuprins

Atitudinea revoluţionarului faţă de camarazii săi

8. Revoluţionarul nu poate preţui şi trata ca prieten decât pe acela care a făcut cu adevărat dovada unei activităţi revoluţionare egale cu a sa. Măsura prieteniei, a devotamentului şi a altor însuşiri faţă de un camarad e determinată exclusiv de gradul de utilitate al acestuia din punctul de vedere al efectelor practice ale revoluţiei distrugătoare.

9. Nu mai trebuie să insistăm asupra solidarităţii revoluţionarilor între ei. În această solidaritate rezidă întreaga forţă a acţiunii revoluţionare. Camarazii revoluţionari care posedă în acelaşi grad pasiunea revoluţionară trebuie pe cât posibil să discute în comun şi să hotărască în unanimitate toate chestiunile importante. Însă în ce priveşte executarea planului conceput, fiecare trebuie să lucreze singur la realizarea acţiunii de nimicire, recurgând la sfaturile şi la ajutorul camarazilor săi doar în cazul în care lucrul acesta ar fi indispensabil pentru succesul acţiunii.

10. Fiecare camarad trebuie să aibă sub controlul său mai mulţi revoluţionari de categoria a doua sau a treia, altfel spus pe jumătate iniţiaţi. Trebuie să-i considere ca făcând parte din capitalul revoluţionar pus la dispoziţia sa. Va cheltui cu chibzuinţă partea de capital ce-i este atribuită, căutând totdeauna să tragă din ea profitul cel mai mare. Trebuie să fie retribuit pentru triumful cauzei revoluţionare, un capital de care nu va putea dispune fără consimţământul întregii confrerii a iniţiaţilor.

11. Când unui camarad i se întâmplă o nenorocire, iar revoluţionarul trebuie să decidă dacă trebuie sau nu să-i vină în ajutor, el va trebui să nu ţină cont de sentimente personale, ci numai de interesul cauzei revoluţionare. Astfel, va trebui să cântărească pe de o parte utilitatea pe care o prezintă camaradul

respectiv, şi pe de altă parte cheltuiala de forţe revoluţionare necesare pentru a-l salva; va lua hotărârea în consecinţă.

- întoarcere la Cuprins

- întoarcere la Cuprins

Atitudinea revoluţionarului faţă de societate

12. Admiterea unui membru nou, al cărui zel nu s-ar manifesta decât în vorbe şi nu în acţiune, nu poate fi votată decât în unanimitate.

13. Revoluţionarul nu pătrunde în sferele Statului, ale castelor şi ale societăţii zise civilizate, şi nu trăieşte acolo, decât cu scopul distrugerii lor pe cât de totală pe atât de rapidă. Nu e un adevărat revoluţionar dacă regretă ceva din această lume, dacă situaţia şi relaţiile unui om aparţinând acestei lumi (în care totul trebuie urât în chip egal) îl fac să ezite. Cu atât mai rău pentru el dacă a păstrat în aceste sfere relaţii de paternitate, de prietenie sau de iubire; nu este un adevărat revoluţionar dacă ele îl fac să-i ezite mâna.

14. În scopul unei distrugeri implacabile, revoluţionarul poate şi trebuie să trăiască în sânul societăţii şi să caute să pară total diferit de ceea ce e în realitate. Revoluţionarul va trebui să pătrundă peste tot, în toate clasele mijlocii sau superioare, în lumea birocratică, militară, ca şi în cea a literelor, în Biroul al III-lea şi chiar în Palatul de Iarnă.

15. Toată această societate abjectă trebuie împărţită în mai multe categorii: prima categorie: este condamnată la moarte fără întârziere. Se va stabili o listă cu aceste persoane după gradul în care pot fi dăunătoare succesului cauzei revoluţionare, pentru ca acei care poartă primele numere să piară înaintea celorlalţi.

16. Când se stabileşte ordinea acestei liste, nu va trebui să se ţină cont de pagubele personale produse de cutare sau cutare individ, şi nici chiar de ura pe care aceste pagube au provocat-o în rândul poporului. Provizoriu, aceste pagube şi această ură pot fi chiar utile, deoarece ele ajută la trezirea revoltei populare. Va trebui deci să se ţină cont de gradul de utilitate care va rezulta din moartea acelui

individ, pentru cauza revoluţionară. Tot astfel, vor trebui suprimaţi în primul rând oamenii deosebit de dăunători organizaţiei revoluţionare, precum şi cei a căror moarte violentă şi subită va putea produce cea mai mare teroare guvernului. Privându-l pe acesta de oamenii fermi şi inteligenţi, se ajunge la zdruncinarea puterii sale.

17. A doua categorie va trebui să-i cuprindă pe oamenii lăsaţi în viaţă provizoriu, pentru ca seria lor de acte feroce să provoace revolta ineluctabilă a poporului.

18. A treia categorie cuprinde un număr considerabil de brute plasate în poziţii înalte, şi de personalităţi care, graţie situaţiei lor, beneficiază de bogăţie, de relaţii puternice, de influenţă şi de putere. Trebuie exploataţi in toate modurile, făcuţi să-şi piardă cumpătul şi prevederea, aservindu-i astfel prin aflarea celor mai murdare dintre secretele lor. Influenţa lor, relaţiile, puterea, bogăţiile şi forţa lor vor deveni astfel o comoară inepuizabilă şi un ajutor puternic pentru organizaţiile revoluţionare.

19. A patra categorie cuprinde oamenii de Stat ambiţioşi şi liberalii de orice nuanţă. Este îngăduit a conspira în compania şi potrivit programului lor, făcându-i să creadă că li te supui orbeşte, în vreme ce în realitate ţi-i aserveşti, despuindu-i de secrete, compromiţându-i definitiv, pentru a le tăia în final retragerea şi a semăna dezordinea în Stat prin intermediul lor.

20. A cincea categorie cuprinde doctrinarii, conspiratorii şi revoluţionarii care se dedau unei vorbării goale în cercurile politice şi în scrierile lor. Trebuie împinşi fără încetare, încurajaţi, obligaţi să facă declaraţii complete şi periculoase, al căror rezultat ar reprezenta pierderea definitivă a majorităţii dintre ei şi educarea revoluţionară numai a câtorva.

21. A şasea categorie, deosebit de importantă, cuprinde femeile, care trebuie împărţite în trei subcategorii: unele uşoare, stupide şi fără suflet, de care ne putem folosi ca şi de bărbaţii din a treia şi a patra categorie; celelalte - pasionate, devotate, însă nefăcând parte din rândurile noastre, pentru că nu au

încă o concepţie reală, practică şi lipsită de fraze asupra cauzei revoluţionare. Vor fi folosite la fel ca bărbaţii din a cincea categorie. În sfârşit, femeile care fac parte în întregime din rândurile noastre, adică iniţiate plenar şi care au acceptat ansamblul programului nostru. Acestea sunt camaradele noastre, şi va trebui să le considerăm ca pe tezaurul nostru cel mai de preţ, căci nu vom putea reuşi fără ele.

- întoarcere la Cuprins

- întoarcere la Cuprins

Atitudinea confreriei faţă de popor

22. Confreria nu are alt scop decât deplina eliberare şi fericire a poporului – altfel spus, a lucrătorilor. Convinsă, însă, că această eliberare şi această fericire nu sunt posibile decât prin mijlocirea unei revoluţii populare care ar mătura totul în trecerea ei, Confreria va contribui cu toate forţele ei şi cu toate resursele de care dispune la dezvoltarea şi extinderea suferinţelor care vor epuiza răbdarea poporului şi-l vor împinge la o revoltă generală.

23. Confreria nu înţelege prin "revoluţie populară" o mişcare reglată după ideile din Occident, şi care s-ar opri respectuos în faţa proprietăţii şi a ordinii sociale, şi în faţa a ceea ce se numeşte civilizaţie şi moralitate. Acest gen de mişcare s-a limitat până acum să răstoarne o formă politică, pentru a o înlocui cu alta şi a crea Statul zis revoluţionar. Nu poate fi salvatoare pentru popor decât o revoluţie care va distruge până în rădăcini Statul şi va suprima toate tradiţiile, clasele şi ordinea însăşi existente în Rusia.

24. De asemenea, Confreria nu intenţionează deloc să impună poporului o organizare venită de sus. Viitoarea organizare va fi fără îndoială elaborată de mişcarea şi de viaţa populară însăşi – dar ea este treaba generaţiilor viitoare. Opera care ne revine nouă este o distrugere cumplită, totală, generală şi implacabilă.

25. De asemenea, căutând o apropiere de popor, va trebui mai întâi să ne alăturăm elementelor populare care, de la fondarea Statului moscovit, nu au încetat să protesteze nu doar în cuvinte, ci şi prin fapte, împotriva a tot ce e legat direct şi indirect de putere: nobilimea, funcţionarii, corporaţiile, negustorul

exploatator. Să ne alăturăm briganzilor îndrăzneţi, care sunt singurii veritabili revoluţionari ai Rusiei.

26. A strânge aceste bande într-o forţă de neînfrânt care va nimici totul în trecerea ei - aceasta va fi opera organizaţiei noastre, a conspiraţiei noastre, acesta ne va fi ţelul.

- întoarcere la Cuprins